

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul II. April, Maiu și Iunie al anului 1896, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul și eventuel al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit, să-și înnoască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foii.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 29 Martie, 1896.

Peste două zile se întrunesc în sesiune ordinară sinodele celor trei eparchii din metropolia noastră, spre a lua în seamă activitatea organelor diferite bisericesci, și a croi norme pentru dezvoltarea și consolidarea instituțiilor noastre bisericesci în spiritul sântelor canoane.

Ni se dă deci din nou ocaziune să privim bine în viața internă a bisericii noastre în toate direcțiunile.

Ni se prezintă icona afacerilor bisericesci în general, icona școlilor confesionale, cari sunt principalele arterii de viață pentru dezvoltarea noastră ca ortodocși și români; ni se prezintă starea fondurilor noastre, cari ne asigură existența spre a putea lucra spre binele bisericii.

Representanții clerului și ai poporului și în acest an se adună în jurul capului bisericii, și cu dor pândesc fie-care vorbă ieșită din gura lui, căci el cunoaște mai bine dispozițiunea organelor statului față cu biserica noastră, el cunoaște mai bine forțele spirituale

de care dispunem întru apărarea bisericii; el cunoaște mai bine organele bisericesci din centru și din afară, cari sunt chemate a aplica forțele spirituale întru apărarea bisericii.

Situațiunea bisericii noastre din zi în zi devine tot mai critică în toate direcțiunile.

Din sferele mai înalte încă și acum suflă un vânt rece, une ori vehement chiar, și se recere multă îndulgiță, une ori și resignațiune chiar spre a evita descărcarea furtunei.

Și de zi terenul de dezvoltare ni se tot îngustă, și mai ales în cele per escellentiam bisericesci prin legile politice-bisericesci suntem și noi puși la grea cercare dimpreună cu celelalte biserici creștine.

S'a pus un element străin între preoțiimea noastră și între popor cu scopul de a desrădăcina din inima acestuia instituțiuni canonice și datine bisericesci, cari l'au legat strâns până acum de biserică. Paralel cu acesta s'a luat din folosința preoțiimei și a protopopilor nostri un izvor de venit, care a existat de sute de ani și care era principalul izvor de venit al celor din urmă.

E deci pusă la cale reducerea influenței preoțiimei asupra poporului, e pusă la cale stăruirea preoțiimei în cele ale subsistenței, de aceea am zis că trebuie să ne impunem resignațiune și trebuie să ne oțelim caracterele, căci precum aurul în foc, așa caracterele firme în suferințe și în lupte se lămuresc.

Din rapoartele consistoriale vom cunoaște mersul afacerilor în parochii, în protopresbiterate și în centru, vom cunoaște starea preoțiimei și a protopresbiterilor în situațiunea nouă, care ni s'a creat, căci aceste sunt primele sinode eparchiale dela introducerea legilor celor nouă bisericesci, vom vedea cum a primit poporul credincios situațiunea cea nouă, și cari sunt casurile, unde poporul credincios la contragerea căsătoriei s'a mulțumit numai cu contractul civil, și nu a luat și bi-

ne-cuvântarea bisericii, care biserică i-a conservat legea și limba în decursul veacurilor viforose de până acuma.

Puși în pozițiunea de a vedea unde e mai mare trebuința și doră mai puțin tare credința, vom ști lua măsuri, ca să ne putem apăra mai cu succes.

Vom vedea mai departe cum stăm și cu afacerile școlare în noua situațiune, care ni s'a creat prin legea din 1893. Sub cuvântul de a se asigura învătătorimei noastre o dotațiune minimală de cel puțin 300 fl., locuință potrivită și grădina școlară, legislațiunea țerei a deschis guvernului ingerința atât la instituirea cât și mai ales la disciplinarea învătătorilor nostri confesionali. Ingerința deocamdată se mărginește la acele școle, unde statul la dotațiunea învătătorilor contribuie cu o sumă de peste 60 fl.

În sârăcia noastră proverbială din totalitatea școlilor n'a putut asigura dotațiunea minimală 1/3 parte a comunelor bisericesci.

Impregiurarea acesta trebuie să ne pună pe gânduri. O terțialitate a școlilor noastre va trebui deci să sufere ingerința statului la instituirea și la disciplinarea învătătorilor, și învătătorii nostri încă nu au ajuns la acel grad de maturitate, ca se scie, unde își pot ei valida datorințele lor față cu biserica și națiunea. Cei mai mulți alunecă la demonstrațiuni politice păgubitoare lor și bisericii.

Cu mare greutate am înființat un fond de pensii, cu gândul, ca la cas de nenorociri să nu rămână pe stradă veduvele și orfanii preoților nostri.

Acastă nobilă instituțiune e tractată de tot mașter, și sinodul va trebui se mediteze asupra acestui lucru, și se saneze răul.

Mai sunt și alte importante chestiuni, cari toate ascăptă rezolvire.

Grupăți în jurul bunului nostru archiepiscop, conduși numai de interesele bisericii, vom ști afla calea spre mântuire. Dumnezeu să ne ajute!

Revista politică.

După-cum înțelegem din „Budapesti Tudositó” în ministeriul de interne s'a desbătut săptămânile trecute un nou proiect de lege despre „organizarea comunelor”. Proiectul de lege deocamdată țintesc numai la nimicirea a ori-cărei autonomii comunale, dar scopul final e pregătirea terenului pentru introducerea administrației de stat, care deja de mult preocupă mintea marilor reformatiori din ministeriu. S'a hotărât instituirea de „pretori cercuali” (körszolgabíró) e căror cerc de activitate fiind foarte vast, multe din posturile de pretori vor fi șterse. În deosebi pretorii cercuali vor fi conducătorii matriculelor și vor îndeplini toate funcțiunile împreunate cu căsătoria civilă. Pregătirea ce se recere dela un „körszolgabíró” e absolvarea gimnaziului sau a școlei reale superioare, absolvarea unui curs administrativ și un examen de stat. Numărul acestor noi oficiali se contemplează la 4800, cu salariu anual de 500—800 fl. și 150—180 fl. relut de cuartir. Afară de pretorii cercuali se vor mai denumi tot din partea statului medicii cercuali, veterinarii și colectorii de dare.

* * *

„Pester Lloyd” aduce scirea că Majestatea Sa a conces, ca preoții militari gr.-or. și gr.-cath. împărțiți până acum în clasa VIII, de aici înainte se pörte titlul de „protopopi militari” ér preoții evanghelici tot din aceeași clasă se pörte titlul de „seniori militari”. Sau mai făcut și alte modificări în statul preoțesc și alume: Numărul preoților militari activ în timp de pace este următorul: 1 vicar apostolic, 1 director consistorial, 15 preoți militari, 1 protopop gr. or., 1 prot. gr. cath., 1 senior militar evanghelic, 32 curatori. 39 capelani rom. cath., 8 capelani gr. or., 11 capelani gr. cath. 8 spiritali și 7 preoți evanghelici. Cu totul 127 persoane.

* * *

Referitor la poziția, ce naționalitățile nemagiare se pregătesc a lua

FOIȚA.

Un savant idealist.

În lumea acăsta materialistă, în societatea noastră, care începe a nu mai pune nici un pond pe conceptele idealiste, acum când chiar și savanții tind a scote tot cei idealist din us, și a introduce realismul, ca mai folositoriu omenimei, par-că ne bucurăm, când mai dăm ici-colea de câte un idealist înfocat. Ansă la aceste câteva șire ne-a dat epistola unui profesor privat dela universitatea din Budapesta cu numele Bodnár Zsigmond, o epistolă în formă de răspuns, trimisă rectorului universității, care îl provocase pe intrasingentul idealist Bodnár de a lua parte la un congres școlar universal. Noi ținem din capul locului a aduce cele mai sincere laude acestui savant maghiar și ne rugăm a nu ni-se lua în nume de réu lucrul acesta, ca și cum în societatea noastră românescă nu s'ar afla destui savanți idealisti, cari nu s'au molipsit încă de curentele emancipării moderne și pe cari în consecință ar trebui să-i lăudăm, o vom face de altă-dată — acumă felicităm pe

dnul Bodnár, și îi reproducem fidel întrăga sa epistolă și numai din simplul motiv, că pörte nimenea dintre noi românii nu s'ar fi încumetat a gândi măcar, că se află și numai un maghiar de rînd, necum un savant, care se vorbescă chiar și în contra epocalului tãmbãlau național-jidano-maghiar, sau modern zis, se debarce contra milleniului. Iată acum din cuvânt în cuvânt epistola-răspunsul din chestiune!

„Ilustre dle Rector!

La mult prețuita d-văstre provocare de a lua parte la congresul didactic am onore a Ve răspunde respectuos, că nu aflu necesar a face pasul acesta. Am ajuns adecă în amurgul idealismului, când toate acele vederi, cari de 15 ani au umplut sinul omenimei încep a părea demne de disprețuit. Sub influința realismului, ideile frumosului, bunului și adevărului despărținduse una de alta, simțământul moral a decăzut adenc; întrăga noastră ființă în locul idealismului ni-o umple materialismul, sensualismul, moleșirea generală; noțiunea adevărului a dispărut; bărbați de stat și publicisti mințesc, dacă așa pretinde politica, sau întocmai ca sofistii din secolul al V-lea întortochéză adevărul; în li-

teratură universalitatea a ajuns a fi obiect de batjocură; pe scenă se face haz în conținutul lui, bărbatului, autorității, lui Dău și moralei; în om se laudă sentimentul animalic, în societate domnesc femeile emancipate, în familia nevasta și copiii pretențioși.

Din religiune a dispărut însuflețirea ideală, ér locul i-l'a cuprins o nepăsare secă, o moliciune neputincioasă sau o simțire mistică, care nu e în stare de a se rescula în contra demoralisării generale.

În politică morala a încetat a lucra și țările centralizate au devenit pradă societăților jefuitoare. Noțiunea patriei și a națiunii în multe privințe a devenit o minciună pe buzele noastre, pe cari le exploatéză caractere fanfarone, sau apoi s'au prefăcut în frase góle de salutări și felicitări, cari nu au nici un înțeles. Și cu deosebire în numeroasele adunări ale serbării millenare câte sute de mii de buze blăsate nu vor lua în desert aceste sfinte cuvinte!

Și ce trist tablou ne oferă învățământul. Aprópe drept are Brunetiere, care de douăzeci de ani datéză decadința învățământului. Dar mai ales în anii din urmă învățământul a degenerat în întrăga lume. Nu

înțeleg edificarea de școle, provederea institutelor cu cele de lipsă, instituirea de catetre sau salarisarea profesorilor, nu, căci pe terenul acesta s'a făcut forțe mult. Tot ce e însă ideal, moral, ceea-ee privesce pofta de știință a tinerimei și înaintarea științifică a profesorilor arată numai degenerare adencă și o decadință generală. Aprópe de dece—cincispredece ani încóce nu aușim sau cetim din conferințele didactice sau din revistele școlare altceva, decât numai despre alimentarea trupului, despre ușorarea învățământului, despre prescurtarea materialului de învățământ, despre lățirea intuițiunii lipsită de gândire, despre escluderea a tot ce e ideal, despre desprețuirea clasicilor, despre arangiarea de cencerte, producțiuni teatrale și petreceri de joc, despre cultivarea esteriorului, a formei, a eleganței.

Dar nu numai pofta de știință a tinerimei din școlele medii și superioare a decăzut, ci chiar însuși profesorii nu sunt adevărați ómeni de știință, ci mai mult numai nisce realisti mărginați, cari se înspăimântă de ori-ce concentrare; sunt nisce măiestri blândi, cari nici ideile n'au despre științele morale, metafisice, cari le-ar ridica și încorona știința lor sau neglignându-și ocupați-

față de milleniul jidano-magiar reproducem din foile din capitală, — cari la rândul lor se inspiră din isvóre bu-curescene — următoarele;

„Congresul naționalităților care s'a ținut în vara trecută la Pesta, între altele a hotărât și înaintarea unui memorand comun Maiestății Sale, Francisc Iosif I. Criza isbucnită în sinul membrilor din comitet a făcut imposibilă până acum efectuarea acestei decisiuni, restabilindu-se înse acum pe deplin vechia armonie în sinul comitetului toate conclusele congresului se vor duce în timpul cel mai scurt în îndeplinire. Intre conducătorii naționalităților s'au început deja pertractările referitoare la compunerea memorandului comun. Resultatul pertractărilor e, că imediat după serbătorile Pascilor delegații naționalităților se vor aduna într'un oraș — până acum nenumit — din Transilvania sau Ungaria unde vor compune memorandul.

În comisiunea însărcinată cu compunerea memorandului din partea Românilor vor fi: Rațiu, Coroian, și Pop de Băsescei, din partea Sârbilor: Polit, Gavrilla și Dimitrievids; și din partea Slovacilor: Stefanovits, Mudron și Dacsner.

Credem — dic foile unguresci, după cele din România, — că memorandumul va fi gata cu sfârșitul lunii lui April, așa că în decursul lunii lui Maiu se p'otă fi înaintat Maiestății Sale. Delegațiunea, ce la Pesta va avea să predea memorandumul Maiestății Sale, va consta cel puțin din o mie de membrii. La aceste foile din capitală, ca comentariu mai adaug, că lor li tare tēmă, că rezultatul memorandumului va fi tot ca și a celuilalt!??

Din Constantinopol se anunță diarului „Daily News“, că sultanul ar fi ordonat espulsarea tuturor misionarilor creștini din Armenia. Irada n'a intrat încă în putere de lege, și încă ar pute fi retrasă prin intervenirea puterilor externe. De altă parte diarele semi-oficioase desmint această scire alui „Daily News“ și noi tocmai în interesul Turciei suntem aplicați a da credemēt acestei desmințiri.

După o înscințare, pe care o primesce din Sofia „Kreuzzeitung“ se vestesce, că chiar și Ferdinand, principele bulgar încă se pregătesce pentru de a trece la religiunea ortodoxă. Scirea acesta o confirmă și o telegramă din Constantinopol, care spune, că Ferdinand a făcut o vizită patriarhului ecumenic din Constantinopol. În cercurile de prin jurul principelui se vorbesc, că vizita a fost numai un simplu act de curtuasie, pe când fețele bisericesci îi atribue mare însemnătate.

nea lor științifică fac geșeft pe la diferite institute de bani, societăți acționare sau alte întreprinderi.

Cum se iau eu parte în societatea astor-tel de bărbați; cum se proferez eu acestor bărbați preocupați de materialism, moralmente indiferenți și pentru vederi mai înalte ideale inpotenți, că tot ceea-ce ei mărturisesc și-a trăit trailul, cumcă suntem în aurora idealismului, că trebuie să punem întreg învățământul pe base mai nobile, cum, când însuși conducătorii congresului sunt cei mai patentați realisti, dela cari nu poți aștepta nimic nobil, sublim.

Motorul principal a congresului e un polihistor înflăcărat, un dibaciu compilator și transcriitor, un neobosit conventiculist și om de negoț, dar fără nici o simțire față de ori-ce concepțiune mai ideală. Ceea-ce congresul va hotărî sub o astfel de conducere, tot ceea-ce va anunța de salutar, folositor sau necesar pe terenul învățământului, toate aceste idealismul trezitor preste câți-va ani le va prefăce în obiecte de batjocură.

Er', ca eu să stau în mijlocul bacchanaleselor esposiției și se propoveduesc unei mulțimi nesimțitoare preceptele noului principiu, eu să propag într'un timp nepotri-

Din parlamentul magiar.

Sedința dela 8 Aprile 1896 n.

Însemnăm, că ședința a fost foarte slab cercetată.

Pare, că totuși și părinții patriei s'au îngrozit dela o vreme de atâtea scandale și afacere cavaleresci, câte s'au întâmplat de un timp încôce în parlamentul magiar, încât nu bucușii iau parte la ședințe, mai cu seamă când acelea interesază mai de aproape pe cei mai gălăgioși din ei.

Era de prevădut, că va fi vorbă despre falsul cârtaș Dr. Babó Emil, carele fiind prins cu mâta în sac, a fost silit să-și dea demisiunea din calitatea de deputat dietal, ba, precum scriu foile magiare, va fi lipsit și de diploma de avocat. Notăm, că aparține frațiunei lui Kossuth.

Președintele ședinței de ați a fost *Berezivichy Albert*, care înainte de începerea ședinței a fost viu feliicitat din partea amicilor săi pentru denumirea lui de consilier intim regesc.

Înainte de a trece la ordinea zilei, la continuarea desbaterii asupra bugetului ministrului de agricultură, președintele prezintă epistola deputatului Dr. Babó Emil din cerc. II. al Seghedinului, prin care acesta aduce la cunoștința camerei, că abdice de mandatul seu de deputat, și cere (președintele) autorizare dela cameră, ca să dispună cele necesare pentru întregirea numitului cerc devenit vacant, ceea-ce camera luând la cunoștință prin tăcere, autorizația cerută o încuviințează.

După prezentarea mai multor rapoarte de mai puțină însemnătate, se trece la ordinea zilei.

Primul vorbitoriu, *Uray Imre*, arată de foarte tristă împrejurarea, că în țera noastră, deși e țară agricolă, se pune atât de puțin pond pe interesele agriculturii. Așa stăm noi cu alegerea ministrilor, ca locuitorii dintr'o comună de secui, cari au făcut un cojoc, și pe care din ei s'a potrivit cojocul, pe acela l'au ales de jude. El dealtcum are deplină încredere în persoana ministrului de agricultură actual și în programul lui, dar nu are încredere în cabinetul și partidul din care face parte și astfel nu are speranță, că și va pute realiza nici programul. Trece apoi la unele lucruri speciale din proiectul de buget, dar nu știe nimic ceva nou. Unicul punct cu care s'a ocupat mai în special, a fost, că s'a pronunțat contra organelor de specialitate esmise ori denumite de ministru în diferite cauze apartinătoare resortului seu.

Pe acestea le ia ministrul de agricultură *Darányi Ignác* în apărare dicend, ca să i-se arete casuri concrete și date pozitive și el își va sci face datoria.

După o mică reflectare din partea lui Uray la vorbele ministrului Darányi, ia cuvântul *Kossuth Ferencz*, carele cu date adunate și compuse într'o statistică într'un mod foarte șiret, arată și el că nicăiri nu se pune atât de puțin pond pe interesele agriculturii ca la noi, deși suntem un stat per eminențiam agricol. Și el are încredere în persoana mi-

nit pentru gândiri serioase, că ceea-ce ei voesc a decide, e ceva învechit: e foarte frumos, dar o țin de o încercare zădarnică. De aceea va fi mai bine pentru mine, dacă retras în singurătate voi medita asupra marilor cestiuni din lumea spirituală.

Cu profundă stimă

Bodnár Zsigmond,
prof. universitar privat.

Multe dintre foile magiare, căroră nu le-a convenit aceste sincere și în mare parte juste mărturisiri ale idealistului savant l'au luat în zeflemea, ba unele au mers și mai departe și l'au declarat de nebun chiar. Nice nu ne mirăm tare de lucrul acesta deore-ce vedem zilnic, că Magiarii în bucuria lor cea mare, ce i-a cuprins în fața milleniului nice nu mai știu face deosebire între nebun și cu minte. Unii se fac nebuni cu voia, pe alții îi fac ei nebuni, dar apoi fie cum va fi, din partea noastră înnebunescă măcar toți, căci nu ne împoartă, atâta însă totuși ținem a spune că foarte multe din mărturisirile savantului idealist sunt adevărate și ne dau o idee fidelă despre starea lucrurilor din Ungaria.

L. T.

nistrului, dar nu în activitatea lui ca ministru, știind, că cabinetul și partidul din care face parte nu fac nimic pentru validitatea intereselor statului magiar și a națiunei magiare, nici chiar acolo unde le demândă această deja legi pozitive.

Despre teritoriul vamal dice, că nu poate considera de merit pentru ministru, că a obținut dela ministeriul austriac încetarea carantinei pentru esportul de vite din unele comitate din Ungaria. Acesta natura lucrului o aduce cu sine.

Dacă de 30 de ani, de când există teritoriul vamal comun cu Austria, Ungaria ar fi luat vamă după toate produsele din Austria după cari s'a convenit se ia, ar fi încassat cel puțin 1245,000,000 fl. Datele statistice oficiale adevărese, că Ungaria ați abdice de 58,000,000 fl. ce i-ar compete ca vamă după produsele industriale importate din Austria.

Teritoriul vamal comun nu numai n'a putut lua în apărare prețul produselor crude în Ungaria, ci acela din contră a scăzut și nicăiri nu se plătesc mai rău ca tocmai la noi și în Viena.

Tocmai așa stăm și cu prețul grâului. Nu recoltele bogate sunt cauza, că prețul grâului a scăzut, ci diferitele speculațiuni la bursă și alte geșeftării. Dar nici recoltele n'au fost tocmai așa bogate, ca să contribuie la scăderea prețului.

Puterea de rezistență numai atunci ne-ar crește, când am pute produce mai cu înlesnire, ceea-ce se va pute face numai dacă împrumuturile pentru economi mai mici se vor face mai accesibile, și se nu se îngrodeze în datorii de cu primăvară, căci atunci tômnă e silit a vinde cum p'ote și astfel înșiși contribuie primo loco la scăderea prețurilor bucatelor.

Să se pună mai multă grijă și pe udarea pământului, ceea-ce se va pute face prin canalizări și alte lucrări correspunzătoare.

Tot politica vamală contribuie și la scăderea prețului vitelor, la producțiunea tabacului și a spiritului.

La urmă declară, că nu primesce bugetul.

Szemere Huba vorbesce pentru introducerea bimetalismului, ca și în alte țeri. Se pronunță deci în contra valutei de aur introdusă la noi de Wekerle.

Ministrul *Erdélyi* prezintă proiectul de lege referitoriu la răscumpărarea majoriștelor ocupate de jileri etc. Se predă comisiunii de justiție și de finanțe.

Ședința s'a încheiat la 2 ore p. m.

Din comitatul Sibiiu.

Sibiiu 20 Martie 1896.

Pe ziua de ați a fost convocat comitetul muncipal al comitatului Sibiiu, sau cu domnul vicecomite vorbind al comitatului Szeben, la o adunare generală extraordinară spre a se pronunța mai ales asupra programului adunării generale festive dela 7 Maiu a. c. din incidentul milleniului, și de a vota speșele necesare pentru acoperirea trebuințelor împreunate cu festivitățile și esposițiunea milenară, și pentru îmbrăcăminte și ajustarea banderului, care va lua parte în conductul omagial din 8 Iuniu 1896.

Aceste au fost punctele principale din programă, între cele de interes general mai amintim și conculul privitoriu la împărțirea cuotei asupra comunelor pentru drumul de fer Vințul de jos—Turnul roșu.

Ședința s'a deschis la orele 9½ prin comitele suprem.

La ședință au luat parte mulți dintre membrii esteri, între cari amintim din Sebeș pe parochul Zevedeu Murășianu și adm. prot. Sergiu Medean, prot. Ioan Căndea din Avrig, Dr. Nicolau Calefariu din Seliște, Ioan Manta din Gurariului, parochul din Racovița, marele proprietariu Ioan Măcellariu din Mercurea și alții.

Din Sibiiu au fost prezenți: Balu, Dr. Beu, Cosma, Cristea Nicolau, Hania, Ghibu, Preda, Dr. Stroia și Voileanu.

Deja la punctul 4 unde s'a cerut ca să se esmită o deputațiune de trei

spre a lua parte la deschiderea esposițiunei milenare, Parteniu Cosma în numele românilor declară, că noi românii nu luăm parte în general la arangierea acelor festivități, deci nici la alegerea acelei comisiuni.

Era să se facă propunerea pentru alegerea comisiunei, dară nimenea nu avea inimă să facă propunerea.

Membrul congregațiunei P. Cosma face observarea că cine voesc să se ducă în comisiune acela să se însinue. În fine propunerea o face comitele suprem, și în acea comisiune se esmite vicecomitele, și membrii congregațiunei Arz și Dr. Wolff.

La punctul 6 unde se prezintă nota comitatului Hunedóra pentru statificarea învățământului poporal, comitetul permanent propune ca acea notă să se ia la cunoștință.

Parochul din Sebeșul săsesc Zevedeu Murășan voesc, ca comitatul nostru se ia poziție hotărâtă în această afacere. Prin luarea la cunoștință se p'ote crede, că comitatul nostru adevăză la acea notă, propune deci respingerea prin trecerea preste ea la ordinea zilei.

Deputatul Arz spriginesce propunerea, și astfel statificarea școlilor se respinge, trecend peste ea comitatul nostru la ordinea zilei.

La punctul 11 unde se dice, că pentru facerea unui „călăuz“ pentru cunoștința regiunilor din comitat să se dea un ajutoriu de 100 fl. odată pentru totdeauna reuniunei carpatine din Sibiiu, membrul congregațiunei Florian, paroch în Racovița propune, ca acel ajutoriu să se dea numai sub condițiunea, ca călăuzul să se publice și în limba română.

Comitele suprem observă că edarea celui călăuz nu compete comitatului nostru ci reuniunii carpatine. Ar fi bine. dacă s'ar pute da asemenea călăuze în toate limbile din patrie, înse nu noi dispunem de edare.

Majoritatea nu primesce propunerea parintelui Florian.

La punctul 23. s'a propus contragerea unui împrumut pentru acoperirea speșelor împreunate cu festivitățile și esposițiunea milenară.

Un membru sas propune, ca împrumutul să nu se faca acuma, ci să se ascepte până se va vedé, dacă speșele din arunc nu vor ajunge, atunci se prelungim aruncul.

P. Cosma ar voi să scie pe ce s'a spesat până acuma suma de 3000 fl. și ce se mai contemplăză.

Comitele suprem arată, că trei mii s'au spesat pe casa săsescă din Pesta.

P. Cosma dă deslușiri despre casa săsescă. Casa o a vęțut în Pesta, dară ea nu face onóre sașilor, căci așa e de slabă, așa e de mică, încât e de batjocură.

Se va mai face apoi și o nuntă, dar cei ce vor merge la acea nuntă în Csárda din Dobrițin nu vor veni acasă încântați, face deci propunerea ca să nu se încuviințeze împrumutul nou. Cine voesc să facă nuntă și pe-trecere să le facă pe speșele proprii, și nu pe ale comitatului.

Propunerea dep. Cosma o spriginesc numai Românii, deci ea cade.

Descoperirile despre casa săsescă au produs ilaritate generală, dar totuși s'a primit propunerea comitetului permanent.

La punctul 24 în care se cere o sumă pentru acoperirea speșelor cu îmbrăcăminte banderului, Part. Cosma cere deslușiri, deore-ce după-cum a auțit țeranii nu pot lua parte în costumul lor la banderiu. Comitele suprem arată, că în banderiu numai aceia pot lua parte, cari au costum cu sabie și pot sta călare, în acel banderiu țeranii nu pot lua parte, ci numai orășenii în costumele vchi, cari suferă sabia și calul. Însă și orășenii vor reprezenta comitatul, întocmai după-cum o ar reprezenta țeranii.

După acele deslușiri Part. Cosma propune, ca să nu se dea spesele pentru banderiu, deoarece nu comitatul va fi reprezentat ci orașele, cari vor să trimită banderiu.

Pentru propunerea dep. P. Cosma au votat și acum numai Românii.

Comuna Sebeș are să solvască pentru linia ferată Vințul-de-jos-Turnul-roșu 60,000 fl.

Representanța orașului a primit aliquota acésta, dar membrii români au dat protest prin reprezentanții Zevedei Murășan și Samuail Roșu.

În adunarea generală a luat cuvântul Z. Murășianu și a propus, ca afacerea să se restituie reprezentanței Sebeșului spre o nouă pertractare.

Propunerea se respinge și așa Sebeșul are să dea 60,000 fl.

Propunătorul Z. Murășianu insinuuă recurs.

Deputatul Wolff argumentează, că dep. Z. Murășianu nu are dreptul să susțină și aici recursul.

Comitele suprem dă espresiune convingerei, că Z. Murășianu ca deputat în reprezentanța municipală are drept să insinue recurs.

La comuna Mercurea a luat cuvântul deputatul Ioan Măcellariu și ca unul carele contra concludului reprezentanței Mercurei a insinuat recurs, susține recursul și propune ca alicuota pentru Mercurea să se reducă dela 25,000 fl. la 15,000 fl.

Deputatul Hannia observă, că banii nostri la asemenea lucrări merg în mâni străine, dovadă lucrările cu electriticatea dela Sadu.

Propunerea deputatului Măcellariu cade.

La celelalte obiecte nu s'au mai făcut observări, și astfel trecându-se în fugă preste ele, adunarea s'a încheiat la orele 11¹/₂, designându-se ca verificatori ai protocolului membrii congregațiunei Binder, Székely și Cristea.

Noutăți.

Avansament. Sava Popovici, protopresbiter onorariu, spiritual în districtul proeșesc militar al Vienei, decorat cu crucea de aur pentru merite proeșeci, — a fost denumit din partea Majestății Sale Impăratului și Regelui nostru, de preot suprem militar (protopop militar).

* * *

Concurs. Din partea autorităților competente se escrie concurs pentru ocuparea postului de notar în comuna curat românească Bungard, com. Sibiiului. Reflecta pot numai indiviți calificați conform legilor esistente. Cererile sunt a se înainta prim-pretorelui Fabritius în Sibiiu, cel mult până la 25 Aprilie st. n. 1896. Avis tinerilor români!

* * *

O copilă genială. „Bukarester Tag.“ scrie: E aproape un an, de când am inserat în ziarul nostru plăcuta noutate, că fiica dlui profesor Ioan Cionca, o copilă care atunci abia împlinise șese ani, a avut deosebita fâvôre de a executa la pian câteva din originalele ei compozițiuni înaintea Majestății Sale reginei Elisabeta a României. Cu acea ocaziune minunata copilă dete dovezi de un talent genial în muzică, căci deși nu avuse nici o pregătire teoretică în studiul muziceii, totuși dânsa prin puterea geniului seu, își formase un repertoriu de arii dragă-lase, compuse de ea însăși. Una din acesta compozițiuni e și o horă intitulată „Nunta de argint“, dedicată Majestaților Lor, regelui și reginei României. (Acésta piesă musicală se vinde la dl Gebauer în Bucuresci.) Numai de un an de zile micuța Aurelia Cionca primesce regulat lecțiuni teoretice de pian; progresul făcut însă în acest timp scurt e estraordinar de mare. Într-o audițiune musicală, care a avut loc într'un cerc restrâns de cunosători într'ale muzicii, am avut plăcuta ocaziune de a asculta pe micuța artistă. Într'adevăr ceea-ce e în stare să producă la pian dragălașa copilă, care abia a împlinit vârsta de 7 ani, e un lucru miraculos: Ori ce ton de pian, ascultat dintr'o odaie dealături, e în stare să l spună, numindu-l pe

nume, fie ton întreg sau semiton. Mirarea însă te cuprinde cu desăvârșire, când o vezi sculându-se de lângă păpușile ei și aședându-se la pian, că-ți reproduce pe din afară, cu o siguranță perfectă, bucăți clasice de Beethoven, Haydn, Chopin etc., scoțând cu mânușile ei acorduri de o plenitudine de necreșut. O dovadă trapană însă de fenomenele dispozițiunii musicale ale acestei copile sunt compozițiunile ei cari, în mare parte încă nu sunt publicate. Între aceste compozițiuni e și un marș, intitulat „Marș orientă“, care e de o frumseță surprindătoare. — Noi dorim din inimă, ca deosebitele dispozițiuni musicale ale acestei copile escepționale, care ca Româncă, e vâstar din tulpina nemului nostru, să se desvôle sub o conducere înțeleptă, spre a putea aduce råde, cari să constituie o mândrie a națiunii noastre!“

* * *

Evangelie din evul antic. Intr'o comună miseră de lângă Caesarea în Palestina s'au găsit mai multe fragmente din teestul vechiu al evangeliilor. Invțății cred, că fragmentele acestea stau în legătură cu fragmentele din renumitul codice N, din care 6 foi se află în Vatican, 4 în Muzeul britanic 2 în Viena și 33 pe insula Pathmos, ér ce le lalte le-au creșut de perdute. Guvernul rusesc a cumpărat cu 25,000 franci fragmentele venite acuma la lumina zilei.

* * *

Ușurătate fatală. Se scrie din Viena, că calfa de neguțătoriu Iosif Novák venind în voie bună în ziua de Paști acasă la părinți, i-a aflat tocmăi la masă pe timpul prânului. Tinêrul ținea în mână un revolver și oprindu-se în ușă, strigă ridând mamei sale, care ședea în fața lui, că o va pușca. Abia a rostit cuvintele fatale, arma a detunat și femeia nenorocită a cășut la pământ. Sângele i-a acopérit întreaga față, căci glonțul o a pătruns tocmăi sub ochiul drept. Novák vâdândee a făcut, a voit să se sinucidă și numai cu greu l'au putut abate dela acésta intențiune tată-seu și soră-sa. Mentorii au transportat fevulnerată de mörte în spitalul Rudolf, unde însă nu preste mult a murit.

Nu vă jucați cu arma!

* * *

Biron pentru inimi iubitoare. În Londra se înființase în stil mare o societate de întreprindere pentru contractarea căsătoriilor, în fruntea căreia steteau vre-o trei directori, doi casieri, contabili, inspectori, etc., și care 'și avea organul său special cum și niște salône de prima eleganță. În foia societăței apăreau numai „amintiri de căsătorii“ dar cu miile în fiecare număr. Pentru anunțuri se plătia o taxă cam mărișoră, iar prețul abonamentului la fôie era pe an 250 corône. Pentru suma acésta avea abonatul dreptul a lega cunoscință (în salônele societăței) cu tôte persônele care au publicat anunțuri de căsătorie în fôie (damele cu domnii și domnii cu damele), ca apoi să 'și alegă soț pe plac. Mulți abonați însă au venit la convingerea că sunt simplu trași pe sfôră, au făcut deci plângeri în contra societăței, în urma căreia dnii directori sunt puși la rēcôre.

* * *

Bonbónele. În care familiă nu se va găsi câte un cornet de bombóne spre satisfăcția și bucuria cepiilor?

Ca tôte lucrurile preparate cu un artificiu ôre-care ele 'și au avantajele și inconveniente lor și pentru a ține sêmă de ele „Journal de la Santé“ ne dă câte-va precepte igienice în cea ce privește alegerea bonbónelor.

Cele albe sunt cele mai puțin vêtămătoare fiind în mare parte preparate din gli-coze. Cele colorate din contră sunt nesănătose din cauza preparării lor cu diferite culori, căci chiar colórea cea mai comună, cea roșie, e obținută din plumb, bisulfur de mercur cu bisulfur de arsenic. Cele verzi sunt preparate cu colórea scóasă din arseniat de cupru; cele galbene cu iodur de plumb; cele albastre se capătă din albastru de Prusia. Ni s'ar putea obiecta că aceste substanțe sunt în fôrte mică cantitate, ca să pôte produce vre un rău. Cine crede, se înșală. Copiile se pot otrăvi fôrte ușor cu cantități cât se pôte de mici, afară de acésta copiii, cari mânâncă multe bombóne pot suferi înconveniente destul de grave, pentru că aceste otrăvuri ori în cât de mici cantități ar fi

înghițite, se acumulează în organism, și pot da prin urmare adevărate simptome de otrăviri.

De aceea să se evite a se da copiilor bombóne multe, pe de o parte de a nu-i espune la indigestii, cari câte odată devin fôrte seriose, ér pe de altă, de a le cruța introducerea de substanțe otrăvitoare în sângele lor. În tot casul sunt a se preferi cele albe. („Sănătatea copiilor“.)

* * *

Cel mai nesățios animal. Renumitul naturalist Sir John Lubbock scrie despre marele nesaț al păianginului. Acesta spre a face asemănare între pofta de mâncare a omului și a păianginului ȳice că dacă un om de mărime mijlocie în proporție cu mărimea sa ar consuma atât cât consumă un păiangin în raport cu stomachul său, omul ar trebui să consume în restimp de 24 ôre: doi boi, treisprezece miei, ȳece purcei și patru butoiașe de pesce împreună cu corespunderetorea cantitate de pâne. Astfel de aci încolo n'avem să mai ȳicem, „sunt flămând ca un lup“, ci „sunt flămând ca un păiangin“. Fraza acésta va fi de sigur cu mult mai — piramidală!

* * *

Calătoria plantelor. Cartofii au fost mai întâiu aduși din America în Anglia în a. 1586, de aci au fost importați la Italia în a. 1590, apoi la 1616 în Francia, la 1632 în Irlanda, la 1710 în Germania nordică, la 1717 în Saxonia, la 1726 în Svedia și la anul 1737 au fost aduși în Finlanda. Se ȳice, că patria sêcarei este Egiptul. Fasolea a fost adusă de la marea caspică. Crastaveții și bostanii (ludăi) au fost aduși din Asia sudică. Chielul crește sêlbatec pe lângă marea mediterană. Usturoiul crește tot sêlbatec prin Sicilia. Sparanghelul a fost adus din Siberia.

Patria linteii se ȳice a fi Palestina, ér a urezului și a păsutului India-ostică. Pe aceste două din urmă le-a adus Alexandru cel mare în Europa.

Ridichea a crescut mai întâiu în China, pêtrângelul în Egipt.

Vișinile au fost aduse de Lucul în a. 74 a. Chr. din Cherasus — de acolo se derivă numele de ceras — de lângă marea nêgră la Roma, de aici au ajuns la anul 55 d. Chr. în Anglia. Pruna este adusă din Turkestan și Siria, mandulele din Africa; persecile, agudele (în forma murelor) și nucile au fost aduse din Persia; gutuiele din insula Creta, pepelele de pe insula Melos; mărul și smochina din Asia, asemenea și lămâiele și pomeranțele.

Castanele sêlbatices sunt din Tesalia, acațul e din America nordică, asemenea și platanii.

Micșunile, narcisul și garófele sunt de origine din sudul Europei. Din Asia a fost adus hiacintul, din Siria lilia, din India ostică iasminul, din China asterica, din Japonia din Asia nordică rezeda, din America centrală aloé, din America sudică passiflora, din Peru heliotropul și flórea sôrelui. În a. 1559 a fost adus naturalistul Gessner din Constantinopol tulipantul.

* * *

Cea mai veche bancnotă de hârtie. Museul britic din Londra are o bancnotă de hârtie chinezescă din anul 1368. Bancnota acésta este cu 300 de ani mai veche ca ori care bancnotă de valóre din Europa.

* * *

Armatele din Europa. Ziarul „Independance Belge“ publică următoarele date interesante asupra armatelor din Europa: Rusia în timp de pace posedă o armată de 888.000 de soldați; adevă pe 1000 de locuitori vin 9 soldați. Germania 580.000 de soldați (13 la mie). Francia 512.000 (14 la mie). Austro-Ungaria 380.000 (10 la 1000) Anglia 230.000 (6 la mie). Elveția 131.000 (45 la mie). Spania 100.000 (6 la mie). Belgia 31.000 (80 la mie).

Rusia împreună cu Francia au în timp de pace, o armată constătătoare din 1,400.000 de soldați, ér în timp de resboiu una de 9,700.000. Armata triplei-alianțe în timp de pace este de 1,192.000 de soldați ér în timp de resboiu de 7,700.000 soldați.

Armatele europene tôte împreună costă pe an 2500 milioane fl.

* * *

Cât lemn se întrebuințază anual pentru chibrite? Dacă vom socoti, că fie-

care om folosește două chibrite pe ȳi, atunci în Europa întreȳă pe ȳi se folosește 230 miliarde de chibrite, cari puse cap lângă cap au o lungime de 36¹/₂ miliarde de metri; 600 de chibrite, apasa un chilogram, consumul întreg de chibrite folosite într'o ȳi apasă cam 300,000 chilogr. Lemnul cel mai bun pentru chibrite este plopul, pentru-că un m. cubic de lemn de plop apasă 300 chilogr. Europa are lipsă pe an de 400,000 metri cubici de lemn în greutate de 109¹/₂ milioane chilograme.

* * *

Din cartea de ȳi a unui portar. Înainte cu 20 de ani a murit în Paris un om fôrte bêtân, care dela începutul vécului acestuia a fost tot portar la castelul Tuileriei până aproape de mörte. Moștenitorii lui au găsit între altele și o carte micuță, în care se aflau câteva foi scrise și altele curate. Pe prima fôie era scrisă adresa cărții: „Însemnarea locuitorilor din Tuilerii sub slujba mea“...

1. Napoleon Bonaparte, primul consul al republicei, apoi împăratul Francezilor s'a mutat în castel la 29 Februarie 1800 din castelul Luxembourg; s'a dus de aici în 30 Martie 1814 la insula Elba.

2. Ludovic al XVIII, regele Franciei și al Navarrei, s'a mutat aci în 3 Maiu 1814 din Anglia; s'a dus de aci în 19 Martie 1815 la Gent.

3. Napoleon, împăratul francez s'a mutat aci la 20 Martie 1815 din Elba; s'a dus de aci la 3 Iulie 1815 pe insula St Helena.

4. Ludovic XVIII s'a mutat aci la 18 Iulie 1815 din Genf; a murit aci în castel la 16 Septembrie 1824.

5. Carol X, regele Franciei și al Navarrei, s'a mutat aci în 17 Septembrie 1824 din pavilionul „Marsan“; s'a dus de aci la 29 Iulie 1830 în Scoția.

6. Poporul parisian, insurgenții, s'au adunat aci în 29 Iulie 1830 de pe strade, s'au dus de aci la ocupațiunea lor la 29 August același an.

7. Ludovic Filip I. regele Franciei, s'a mutat aci la 29 August 1830 din palatul „Royal“; s'a dus de aci la 24 Februarie 1848 în Anglia.

8. Poporul din Paris, luptătorii de baricade, au venit aci în 24 Februarie 1848 dela baricade; s'au dus de aci în 20 Martie 1848 la chemarea lor.

9. Napoleon III, împăratul Franciei din grația lui Dumneȳu și voința poporului francez, s'a mutat aci la 2 Decembre 1852 din palatul „Elysee“; s'a mutat de aci....

Prin larma cea mare a celor închiși în Paris la 1870 bêtânul portar fu împedecat de a-și fini însemnările; el trebui să-și părăsescă asilul său plăcut și muri curând după aceea.

Êr castelul Tuilerilor fu dărîmat de cătră revoluționarii conunarzi din Paris.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1896.

Raport

asupra lucrărilor făcute în anul 1895—96.

(Urmare din Nr. 31.)

2. Din Tomul IX, cuprinȳend documente din archive străine dela Venetia, Stockholm, și din alte orașe, precum și din colecțiunea de documente originale străine a Academiei, s'au tipărit côlele 41—60 sub îngrijirea d-lui I. Slavici. Volumul cuprinde până acum 650 documente din anii 1650—1712.

3. Tomul III din Supplementul II, cuprinȳend documente din archivele și bibliotecile polone, a început a se tipări sub îngrijirea d-lui Ioan Bogdan, drept continuare la celelalte două volume din același supplement. S'au tipărit întâiele 4 côle, cuprinȳend 25 documente.

4. S'a dat la tipar Indicile alfabetic al materiilor cuprinse în tomurile I și II din Supplementul I al publicațiunii. Documentele din aceste două volume, provenind din același isvor, care este Ambasada Franciei dela Constantinopol și Consulatele ei din Principate, forméză un corp de informațiuni, a căror întrebuințare va fi fôrta mult înlesnită prin acest indice, care a fost început de abatele Fauvin dela Praga și terminat acum de dl N. Hodoș.

5. Traducerea românească a tomului II din „Fragmente din Istoria Românilor“ de

E. Hurmuzaki făcută de dl I. Slavici a început a se tipări. S'au tipărit până acum 3 côle.

6. Colecțiunea manuscriselor rămase dela nemuritorul Edoxiu Hurmuzaki, date de familia lui spre publicare statului român și aflătoare astăzi în păstrarea Academiei, s'a adaus cu alte manuscrite descoperite în anul trecut în hârțile familiei Hurmuzaki și dăruite de dl Baron Eudoxiu Hurmuzaki, ne potul ilustrului cercetător. Aceste manuscrite au fost prezentate Academiei la 14 Aprile anul trecut și sunt următoarele:

1. Din manuscriptul colecțiunii Documentelor, paginile 2098—2113, 2784—2799, 7098 — 7099, 7106 — 7138, 7172 — 7179, 7184—7191, 7290—7295.

2. Din Fragmente: Despre Alecsandru cel-bun; studii și note. Foi 93. Anii 1604—1620 cu însemnarea pe copertă: „Meine Ausar-beitungen 1612—1620“. Foi 158.

Anii 1633—1698, cu însemnarea pe copertă: „Blatt No. LXXXXII bis inclusive CLXXVII. Jahr 1663—1698. Ferner: „Die Serben in Oesterreich“. — Foi 233.

Anii 1720—1723: „Kirchlich religiöse Streitigkeiten im Oriente nach dem Frieden von Pozarewač“. — Foi 17.

Istoria evenimentelor din anii 1774—1789. Pentru anii 1774—1782 redacțiune deosebită de cea tipărită în Fragmente (edițiune germană), Tom, V, pag. 303—454 (Bucuresci 1886); pentru anii 1782—1789 lucrare neunoscută până acum. — Foi 410.

Allgemein Kirchliches. — Foi 135.

I. Beginn der Union. — Foi 65.

(II). Union in Nordun garn. — Foi 22.

III. Südliches Ungarn. — Foi 62.

IV. Unionsversuche zwischen der Donau und Drawe. — Foi 2.

V. Oestliches Ungarn. — Foi 64.

(VI). Union im Oriente. — Foi 124.

Serbisch Kirchliches. — Foi 36.

Die Serben in Oesterreich. — Foi 81.

3. Moldau. — Foi 14.

4. Münzsachen betreffend. — Foi 10.

5. Historica. — Note diverse și copii de documente. — Foi 95.

6. Auszüge aus den Urkundenabschriften im Moldauischen Staatsarchiv. —

Colecțiune de documente ale moșilor manăstiresci. Iassy 1845. II-ter Band — Foi 73.

7. Michaël Cantacuzeno. — Foi 91.

Din această enumerare se vede că manuscritele acestea cuprind aproape toate lucrări și note, cari vor trebui să fie tipărite în seria Fragmentelor.

7. S'au continuat cercetările și descoperirile de documente în arhivele săsesci din Sibiu, Brașov și Bistrița și s'au procurat astfel în cursul anului copii de pe 357 documente din anii 1460—1730. Din aceste cercetări, făcute de înșiși arhivarii colecțiilor din numitele orașe, s'au procurat până acum 1394 documente din anii 1358—1736.

8. Ministeriul Instrucțiunii publice a făcut la 1 Septembrie întrebare Academiei, dacă ar pute publica în colecțiunea sa documentele istorice adunate de dl Marin Dumitrescu din arhive engleze și franceze. Academia s'a grăbit a răspunde Ministeriului, că deși i-a redus cu 8.000 lei subvențiunea anuală pentru publicațiuni istorice, totuși e dispusă a publica acele documente, după-ce vor fi primite și examinate. Până acum însă ele nu au fost comunicate Academiei.

(Va urma.)

4305—1896 IV.

[47] 3—3

Publicațiune.

Spre asigurarea reconstruirii podului Nr. 26 de pe drumul municipal Szász-Sebes — Sugag se va ține în 13 Aprile 9618 la 10 ore a. m. în sala mică a paatului comitatens leitațiune cu oferte închise.

Doritorii de a întreprinde această lucrare sunt provocați să-și subțernă ofertele referitoare la întreprinderea executării acestei lucrări până la ora 9 a. m. a zilei determinate la vice-comitele comitatului.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și provădate cu vadiu de 5% după suma preliminară cu 776 fl. 01 kr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din cestiu se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. în orele de oficiu.

Sibiu, în 29 Martiu 1896.

Reisenberger,
vice-comite.

Redactor prov. Gavril Hango.

Nr. 96/1896 prot.

[42] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia Trapold de clasa a III-a în protopresbiteratul Șighișorei, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul archidiececan „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 408 fl. v. a.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parochii se pot primi la Oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a reflecta la acest post de paroch vor avea de a-și așterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigore până la terminul indicat la subseminatul oficiu protopresbiteral, având a se prezenta sub durata concursului în vre-o Du minecă seu sârbătoare în biserica din loc spre a-și documenta desteritatea în cele rituale.

Șighișora, 13 Februaru 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Șighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Turnătoria de clopote și de metal a lui Antoni Novotny

în Timișora — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiutări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari an un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[10] 9—48

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA“.

Bilanț la 31 Decembrie 1895.

Activ:		fl.	cr.	Pasiv:		fl.	cr.
Obligațiuni needate		57,600.—		Fond de întemeiere		268,900.—	
fl. 6,500 scrisuri fonciare ale casei gen.				Fond de premii secția I.		27,466.83	
de păstrare, Sibiu emis. I. a fl. 106.75	fl.	6,938.75		Fond de premii secția II.		403,023.92	
„ 31,900 scrisuri fonciare ale casei gen.				Transport de premii secția II.		7,226.88	
de păstrare, Sibiu, emis. II. a „ 106.—	„	33,814.—		Fond de rezervă pentru tontine		87,845.80	498,101.60
„ 11,000 scrisuri fonciare ale casei gen.				Reservă pentru casuri de mörte însinuate		1,785.—	
de păstrare, Sibiu, emis. III. a „ 101.50	„	11,165.—		Reservă pentru daune de foc însinuate		4,029.53	
Cor. 115,600 scrisuri fonc. ale casei gen.				Avanse pe efecte		41,100.—	
de păstrare, Sibiu, em. IV. a „ 100.50	„	58,089.—		Creditori diversi		17,825.18	
fl. 3,500 scris. fonc. ale inst. de credit fonciar din Sibiu em. III. a „ 102.—	„	3,570.—		Datorie hipotecară și de cont-curent		59,084.40	
„ 4,500 scrisuri fonc. ale inst. de credit fonciar din Sibiu, emis. IV. a „ 02.—	„	4,590.—		Fond de pensii		16,451.32	
„ 21,000 scrisuri fonc. ale inst. de credit fonciar din Sibiu em. V. a „ 101.50	„	21,345.—		Interese neridicate		1,485.69	
Cor. 27,000 scris. fonciare ale inst. de credit fonciar din Sibiu em. VI. a „ 100.50	„	13,567.50		Fond de escedent rezervat secția I.		2,242.34	
„ 51,200 scrisuri fonciare ale institutului de credit fonciar ung. 4% a „ 98.50	„	25,216.—		„ „ „ „ „ 1894.		2,984.09	
„ 5,000 scrisuri fonciare ale „Albinei“ em. II. a „ 100.75	„	5,037.50		„ „ „ „ „ II. 1893.		503.89	
Cor. 8,000 scrisuri fonciare ale „Albinei“ em. III. a „ 100.75	„	4,030.—		„ „ „ „ „ 1894.		486.90	
„ 4,000 scrisuri fonciare Pester Vaterl. Sparcassa.	„	1,955.—		Fond de garanță la secția I. pro 1895		6,800.23	
fl. 3,000 Oblig. comunale Pester Vaterl. Spa cassa.	„	2,902.50		„ „ „ „ „ II.		6,930.11	
„ 5,300 losuri pentru regularea Dunării a „ 129.50	„	6,863.50		Escedent în secțiunea I pro 1895		3,514.65	
Cor. 6,000 rentă ungară de corone.	„	2,956.50		„ „ „ „ „ II.		651.66	
fl. 300 rentă austriacă de hârtie.	„	298.65					
„ 200 rentă austriacă de argint.	„	199.60					
„ 400 losuri de stat din a. 1860.	„	616.—					
„ 100 scrisuri fonciari cu premii ale băncii ung. de hipotecă.	„	124.—					
Acțiuni diverse		2,233.—					
30% vörsmânt pe 10 acții ale societ. pe acții de electricitate din Sibiu		1,500.—					
		fl. 206,981.50					
Efectele fondului de pensii:							
fl. 3,000 scris. fonc. ale casei de păstr. din Sibiu, em. II. a fl. 106.—	fl.	3,180.—					
„ 5,500 scri. fonc. ale casei de păstr. din Sibiu, em. III. a fl. 101.50	„	5,582.50					
C. 6,000 scris. fonc. ale casei de păstr. din Sibiu, em. IV. a fl. 100.50	„	3,015.—					
fl. 1,500 scris. fonc. ale inst. de credit fon. d. Sibiu, em. V. a fl. 101.50	„	1,522.50					
C. 6,000 scris. fonc. ale inst. de credit fon. d. Sibiu, e. VI. a fl. 100.50	„	3,015.—					
Dep. spre fructificare ale fond. de pens.		136.32 fl. 16,451.32	fl. 223,432.82				
Realități: Case în Strada Cisnădiei Nr. 1, 3 și 5		215,213.71					
„ casa în strada Iernii Nr. 22		3,600.—					
„ casa în Cluj (Trencséntér 10)		9,300.—	223,119.71				
Imprumuturi pe polițe de asigurare pe viață		117,703.—					
Imprumuturi pe polițe de tontine		11,730.36					
Portofoliul cambililor		2,333.81					
Depuneri spre fructificare		1,395.20					
Pretensiuni la agenții în secțiunea I.		46,237.23					
„ „ „ „ „ II.		34,261.26					
Debitori: (societăți de reasigurare și diversi)		6,824.90					
Avanse la inspectori etc.		5,665.96					
Mobili, table de agenți și tăblițe		10,635.30					
Bon al secțiunii I. la secțiunea II.		145,507.12					
Pre'ensiunea secțiunii II. la secțiunea I.		60,000.—					
Cassa în număr		8,896.75					
		fl. 60,343.42					

[48] 1—1

fl. 960,343.42

Wilhelm Bruckner m. p.

Bilanțul confrontat cu registrele referitoare s'au găsit în consonanță.

Sibiu, 18 Martiu 1896.

CONSILIUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dr. Ioan Nemeș m. p.

Fried. Müller m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Arnold Friedsmann m. p.

Editura și tipariul tipografiei archidiececane,